

BIBLIO

Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΛΗ

Θανάσης ΧΕΙΜ ΩΝΑΣ

**«Τα σόσιαλ μίντια
έχουν γεννήσει
μια στρατιά από
λοβοτομημένους
οπαδούς»**

Της ΗΡΩΣ ΣΚΑΡΟΥ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

το «**Τρότζαν**», το καινούργιο μυθιστόρημα του **Θανάση Χειμωνά**, ο κεντρικός χαρακτήρας πεθαίνει το 2027 αλλά, χάρη στην πρόοδο της επιστήμης, επανέρχεται στη ζωή το 2073. Η χώρα πλέον διοικείται από το κυβερνητικό όργανο Άρτια που εξασφαλίζει στους πολίτες της ασφάλεια με αντάλλαγμα τον απόλυτο έλεγχο. Ο ήρωάς μας βρίσκεται ξαφνικά σε έναν κόσμο όπου δεν υπάρχει ελευθερία λόγου, έκφρασης και σκέψης, το σεξ και ο γάμος γίνονται με αλγόριθμο και υπό αυστηρή επιτήρηση, οι άνθρωποι δουλεύουν ασταμάτητα με τηλεργασία, υπάρχουν πολύ αυστηροί υγειονομικοί περιορισμοί, απαγόρευση κυκλοφορίας μετά από μια συγκεκριμένη ώρα για λόγους ασφαλείας, δεν επιτρέπεται το αλκοόλ, το κάπνισμα, η κρεατοφαγία, το χιούμρ, ο αθλητισμός, κάθε μορφή τέχνης. Τα social media έχουν υποκαταστήσει τα δικαστήρια και η Ιστορία συνεχώς ξαναγράφεται για να δαιμονοποιεί τους εκάστοτε αντιφρονούντες και εξωτερικούς εχθρούς. Το «**Τρότζαν**» είναι, θεωρώ, ένα από τα καλύτερα βιβλία του Θανάση Χειμωνά. Με ψυχαγόησε και με προβληματίσε. Ευκαιρία για συζήτηση.

— Θανάση, θα ξεκινήσω τις ερωτήσεις μου με μία που αναφέρεται και ο ίδιος στο οπισθόφυλλο του βιβλίου. Είναι το «**Τρότζαν**» ένα μυθιστόρημα που μιλάει για το δυστοπικό μέλλον που μας περιμένει; Η μήπως για κάτι που ήδη ζούμε; Θεωρώ πως όλα όσα αναφέρω στο βιβλίο μου συμβαίνουν ήδη έως ένα σημείο. Και τα πράγματα θα γίνουν πολύ χειρότερα. Η κατάσταση είναι μη αναστρέψιμη.

— Πώς γεννήθηκε η ιδέα του «**Τρότζαν**»; Η αρχική ιδέα γεννήθηκε ένα βράδυ στο Λονδίνο πριν πολλά χρόνια. Ήταν Δεκέμβριος του 2002 και κάθουσα στην αγγλική τηλεόραση, όταν έπεσα πάνω σε μια μίνι σειρά η οποία διαδραματιζόταν στο (τότε) κοντινό μέλλον όπου ένα αυταρχικό καθεστώς είχε απαγορεύσει τη σοκολάτα. Αυτή η ιδέα στριφογύριζε αοριστως στο μυαλό μου για πολύ καιρό. Άρχισα να παίρνω σάρκα και οστά με τον καλπασμό της (κακώς εννοούμενης) πολιτικής ορθότητας και οριστικοποιήθηκε το 2020, ανάμεσα στα δύο λοκντάουν.

— Αναλαμβάνομαι ότι χρειάστηκε αρκετή έρευνα για τη συγγραφή αυτού του βιβλίου. Τι απ' όσα μελέτησες σε εντυπωσίασε περισσότερο; Όπως ήταν η πρώτη φορά που για να γράψω ένα μυθιστόρημα χρειάστηκε να ανατρέξω σε βιβλιογραφία. (Ξανα)διάβασα κλασικά δυστοπικά μυθιστορήματα, μελλοντολογικά διηγήματα, αλλά και επιστημονικά κείμενα σχετικά με τη ζωή στο μέλλον. Αν κάτι μου έκανε εντύπωση είναι το πόσο μέσα σε όλα έπεσε ο Όργουελ στο «1984».

— Πώς εξηγείς το γεγονός άνθρωποι που αυτο-αποκαλούνται προοδευτικοί και ενδεχομένως κάποτε να αγωνίζονται εναντίον του κονσερβατισμού να γίνονται στην πορεία συντηρητικοί; Θεωρώ πως αυτός ο νεοσυντηρητισμός με διήθεν προοδευτικό προσωπείο είναι παντελώς κατενυθόμενος. Τα social media έχουν παίξει μεγάλο ρόλο. Έχουν γεννήσει μια στρατιά από λοβοτομημένους οπαδούς οι οποίοι παραλαμβάνουν έτοιμες απόψεις τρίτων και τις αναπαράγουν πιστεύοντας πως είναι δικές τους.

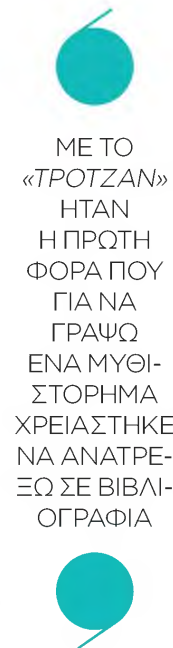
— Πώς θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί ο ισοπεδωτικός συντηρητισμός που περιγράφεις; Ανοιχτό μυαλό πρέπει να υπάρχει. Κοινή λογική και μέτρο. Είναι άλλο να είσαι υπέρ του γίμνου των ομοφυλοφίλων (εγώ προσωπικά είμαι) και άλλο να είσαι υποχρεωμένος να αποδεχτείς πως δεν υπάρχουν φύλα. Αν δεν υπάρχουν φύλα πώς υπάρχουν ομοφυλόφιλοι; Επίσης, είναι τελείως διαφορετικό να κάνεις το αυτονόητο, καταδικάζοντας απερίφραστα κάθε μορφή τρανσοφιλίας, από το να διαβάζεις άρθρα με τίτλους του στιλ «Εντυπωσιάζει το εννιάχρονο τρανς μοντέλο». Δεν υπάρχουν τρανς σε αυτή την ηλικία, τι να κάνουμε.

— Αθήνα Τώρα ήταν το όνομα του συνδυασμού που συμμετείχες με επικεφαλής τον Χάρη Δούκα. Η Αθήνα του «**Τρότζαν**» έχει σίγουρα αλλάξει προς το χειρότερο. Τι χρειάζεται για μια πόλη που θα σταθεί όρθια στις προκλήσεις, αντίξια της ιστορίας και του ονόματός της; Ιδέες, θέληση και αποφασιστικότητα χρειάζονται. Κακά τα ψέματα, στην Αθήνα έχουν γίνει εγκλήματα εδώ και δεκαετίες. Αν της ρίξεις μια ματιά από ψηλά, καταλαβαίνεις πως δεν θα ξαναγίνει ποτέ μια αληθινή όμορφη πόλη, όπως είναι σχεδόν όλες οι ευρωπαϊκές πρωτεύουσες. Μπορεί όμως να γίνει καθαρότερη, πιο πράσινη, πιο πολύχρωμη, να γεμίσει εκδηλώσεις και μουσικές και παιδικές χαρές και αθλητικούς χώρους. Να γίνει μια πόλη που αγαπάει τους κατοίκους της. Δεν μου αρέσουν οι πολιτικοί που γλείφουν τους επικεφαλής των συνδυασμών τους, αλλά ο Δούκας εμένα μου έχει κάνει πολύ καλή εντύπωση ως τώρα. Και θεωρώ πως δεν είμαι ο μόνος.

— Χρήσιμες πρόσφατα αντιδήμαρχος Κοινωνικής Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων. Ποια είναι η εμπειρία σου από τις μέχρι τώρα συναντήσεις με εκπροσώπους διαφόρων κοινοτήτων; Είναι μια υπέροχη εμπειρία. Συναντώ ανθρώπους από διαφορετικές χώρες και ηπείρους. Κάποιοι έχουν φτάσει στην Ελλάδα πριν λίγους μήνες, άλλοι έχουν γεννηθεί εδώ. Και όλοι τους έχουν μια συγκλονιστική ιστορία να διηγηθούν. Συχνά ακούω πως όσοι έρχονται από την Ασία ή την Αφρική δεν θέλουν και δεν θα μπορούσαν να προσαρμοστούν στον δικό μας τρόπο ζωής. Δεν ισχύει. Υπάρχουν πολλοί Αφγανοί, Πακιστανοί και κάτοικοι χωρών της υποσαχάριας Αφρικής που ζουν, εργάζονται, έχουν δικές τους επιχειρήσεις, έχουν κάνει οικογένεια εδώ, ουσιαστικά είναι σχεδόν (ή και εντελώς) Έλληνες, διατηρώντας όμως παράλληλα και την ταυτότητα της καταγωγής τους.

— Στο βιβλίο σου αναφέρεσαι στην «Αισθηματική αγωγή» του Φλομπέρ, έναν συγγραφέα που έκανε στόχο ζωής το «Je mot juste», τη σωστή λέξη. Από την άλλη, στον ίδιο αποδίδεται η φράση «Οι μεγάλοι γράφουν άσκημα μερικές φορές, και πολύ καλά κάνουν». Θεωρείς ότι ο περφεξιονισμός αποτελεί πρόσון για έναν συγγραφέα ή περιορίζει την τέχνη του; Προσωπικά, δεν είμαι καθόλου περφεξιονιστής, ειδικά σε ό,τι αφορά στη γλώσσα. Τα κείμενά μου είναι γραμμένα σε απλοϊκή, ουσιαστικά προφορική γλώσσα. Έχω κατηγορηθεί κατά καιρούς γι' αυτό. Η «σωστή λέξη» δεν είναι ανάγκη να είναι όμορφη ή «ψαγμένη».

— Στο δυστοπικό μέλλον του «**Τρότζαν**» ο αθλητισμός απαγορεύεται. Εσύ, ασχολείσαι χρόνια με το πιγκ πονγκ, ένα άθλημα που απαιτεί συγκέντρωση, ταχύτητα αντίδρασης και λήψης αποφάσεων.

ΘΑΝΑΣΗΣ ΧΕΙΜΩΝΑΣ
«**Τρότζαν**»
Εκδόσεις Πατάκη

Εχεις να μοιραστείς κάποια μαθήματα που σε βοήθησαν και στους άλλους τομείς της ζωής σου; Όταν θέλεις να πετύχεις κάτι, οφείλεις να είσαι μεθοδικός και να έχεις υπομονή. Η τύχη όμως παίζει πάντα μεγάλο ρόλο.

— Και η μουσική; Γνωρίζω για το συγκρότημα που έχεις με τον ομότενό σου Δημήτρη Σωτάκη. Τι ρόλο παίζει η μουσική για εμένα; Μεγάλο. Σε όλα τα βιβλία μου υπάρχει μουσική. Όλων των ειδών, από κλασική και ρεμπέτικα έως Metallica και τραπ. Πολλές φορές γράφω και τους στίχους των τραγουδιών. Πρόκειται, κατά κάποιον τρόπο, για το soundtrack των μυθιστορημάτων μου. Δεν είναι υποχρεωτικό ότι μου αρέσουν όλα τα κομμάτια που κατά καιρούς αναφέρω. Απλώς θεωρώ πως ταυριάζουν με την εκάστοτε σκηνή που περιγράφω.

— Προς τιμήν σου, δεν έχεις εκμεταλλευτεί τη βαρύτητα του ονόματός σου, ούτε ως συγγραφέας ούτε ως πολιτικός. Είναι όμως γνωστό ότι είσαι γιος του Γιώργου Χειμωνά και της Λούλας Αναγνωστάκη, όπως και ανιψιός του Μανόλη Αναγνωστάκη. Υπάρχουν κάποια λόγια τους, κάποια συμβουλή που έχεις κρατήσει ως κληρονομιά; Κάποτε, όταν ήμουν στα πρώτα χρόνια της εφηβείας, ο πατέρας μου έβαλε το χέρι του στον ώμο μου και μου είπε: «Παιδί μου, αυτό που έχει τη μεγαλύτερη σημασία στη ζωή είναι να είσαι ένας άνθρωπος σωστός. Δίκαιος. Να στίβεις τη ζωή σαν την πέτρα, αλλά συγχρόνως να είσαι έτοιμος να παραδεχτείς την αλήθεια και να αναγνωρίσεις την ανωτερότητα του άλλου». Χα χα χα, φυσικά κάνω πλάκα! Σιγά που θα έλεγε τέτοιες μαλακίες ο πατέρας μου. Η αλήθεια είναι πως οι γονείς μου μου έδωσαν κατά καιρούς συμβουλές, αλλά δεν θα ήθελα να τις μοιραστώ.

Βιογραφικό Ο Θανάσης Χειμωνάς γεννήθηκε το 1971 στην Αθήνα. Σπούδασε Φιλολογία και Κινηματογράφο στο Πανεπιστήμιο του Στρασβούργου και Δημοσιογραφία στο Λονδίνο. Πρωτοεμφανίστηκε στα γράμματα με δύο διηγήματα στην εφημερίδα *Τα Νέα*, το πρώτο από τα οποία εντάχθηκε στη συλλογή διηγημάτων «*Ερωτας σε πρώτο πρόσωπο*» (Κέδρος, 1997). Έχει γράψει τα μυθιστορήματα: «*Ραμόν*» (Κέδρος, 1998· εκδόσεις Πατάκη, 2019), «*Σπασμένα ελληνικά*» (Κέδρος, 2000), «*Ανεξίτηλη ψυχή*» (εκδόσεις Πατάκη, 2003), «*Η μπλε ώρα*» (εκδόσεις Πατάκη, 2005), «*Ραβδαία επιδείνωση*» (εκδόσεις Πατάκη, 2008), «*Δεν την αγαπάω πια*» (εκδόσεις Πατάκη, 2010), «*Σούμ τις τελευταίες μας μέρες*» (εκδόσεις Πατάκη, 2013), «*Αίτημα φιλίας*» (εκδόσεις Πατάκη, 2015), «*Παραφροσύνη*» (εκδόσεις Πατάκη, 2017), «*Ο κύριος Τέλειος*» (εκδόσεις Πατάκη, 2021), «*Τρότζαν*» (2023). Το 2002 το «*Ραμόν*» εκδόθηκε στη Γαλλία από τις εκδόσεις Alter Edit, ενώ το 2003 ακολούθησαν τα «*Σπασμένα ελληνικά*». Το 2021 το «*Αίτημα φιλίας*» εκδόθηκε στη Βόρεια Μακεδονία από τις εκδόσεις ArtConnect. **Π**